

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 30. 8. 2019
COM(2019) 404 final

2019/0185 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

**o podpise Dohody medzi Európskou úniou a Bieloruskou republikou
o readmisii osôb s neoprávneným pobytom v mene Európskej únie**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

V kontexte samitu Východného partnerstva v máji 2009 EÚ opätovne potvrdila svoju politickú podporu úplnej liberalizácii vízového režimu v bezpečnom prostredí a presadzovaní mobility uzatvorením dohôd o zjednodušení udeľovania víz a readmisii s krajinami Východného partnerstva. Dohoda o zjednodušení vízového režimu by v súlade so spoločným prístupom k tvorbe politiky EÚ v oblasti zjednodušenia vízového režimu, dohodnutým na úrovni Výboru stálych predstaviteľov vlád členských štátov (COREPER) v decembri 2005, nebola uzavretá bez uzatvorenia dohody o readmisii.

Na tomto základe Komisia 12. novembra 2010 predložila Rade odporúčanie, aby pre ňu vydala smernice na rokovania s Bieloruskou republikou o dohode o zjednodušení udeľovania krátkodobých víz a dohode o readmisii osôb s neoprávneným pobytom.

Rada 28. februára 2011 oficiálne poverila Komisiu, aby začala rokovať o dohode o readmisii medzi Európskou úniou a Bieloruskom.

Rokovania sa oficiálne začali 30. januára 2014, pričom prvé oficiálne kolo rokovaní sa konalo v Minsku 13. júna 2014. Po ňom nasledovali tri kolá rokovaní, prvé v Bruseli 25. novembra 2014 a ďalšie v Minsku 11. marca 2015 a 20. júna 2017. Hlavní vyjednávači parafovali znenie dohody 17. júna 2019 prostredníctvom výmeny e-mailov.

Bielorusko, Európska únia a sedem zúčastnených členských štátov (Bulharsko, Rumunsko, Litva, Poľsko, Maďarsko, Fínsko a Lotyšsko) medzitým 13. októbra 2016 podpísali spoločné vyhlásenie o partnerstve v oblasti mobility.

Členské štáty boli pravidelne informované a uskutočnili sa s nimi konzultácie vo všetkých (oficiálnych a neoficiálnych) štádiách rokovaní o readmisii.

Členské štáty boli vo všetkých fázach rokovaní pravidelne informované a zúčastňovali sa na konzultáciách v príslušných pracovných skupinách Rady. Konečný návrh znenia dohody sa poskytol radcom pre spravodlivosť a vnútorné veci (migrácia, integrácia a vyhostenie) a 12. apríla 2019 sa zjednodušeným písomným postupom schválil.

Európsky parlament bol o ukončení rokovaní o oboch dohodách týkajúcich sa zjednodušenia udeľovania víz a readmisie informovaný 17. apríla 2019 listom generálneho riaditeľa GR pre migráciu a vnútorné záležitosti adresovaným predsedovi Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci. K listu boli priložené znenia návrhov oboch dohôd.

V navrhovanom rozhodnutí o uzatvorení dohody sú stanovené nevyhnutné vnútorné opatrenia na praktické vykonávanie dohody. Osobitne sa v ňom stanovuje, že Komisia, ktorej pomáhajú odborníci z členských štátov, zastupuje Úniu v spoločnom readmisnom výbore zriadenom na základe článku 19 tejto dohody.

Pripojený návrh predstavuje právny nástroj na podpísanie dohody. Rada rozhodne kvalifikovanou väčšinou.

2. CIEĽ A OBSAH DOHODY

Cieľom Dohody medzi Európskou úniou a Bieloruskou republikou o readmisii osôb s neoprávneným pobytom (ďalej len „dohoda“) je zaviesť rýchle a účinné postupy na identifikáciu a bezpečný a usporiadaný návrat osôb, ktoré nespĺňajú alebo prestali spĺňať podmienky na vstup, zdržiavanie sa alebo pobyt na území Bieloruska alebo niektorého z členských štátov Európskej únie, a zjednodušiť tranzit takýchto osôb v duchu spolupráce.

Komisia sa domnieva, že ciele stanovené Radou v smerniciach na rokovania boli dosiahnuté a návrh dohody o readmisii je pre Úniu prijateľný.

Konečný obsah tejto dohody možno zhrnúť takto:

- Dohoda má 8 oddielov a celkovo obsahuje 24 článkov. Obsahuje aj 7 príloh, ktoré sú jej neoddeliteľnou súčasťou, a 5 spoločných vyhlásení.
- Dohoda obsahuje úvodnú klauzulu, v ktorej sa opätovne potvrdzuje, že táto dohoda sa musí uplatňovať tak, aby sa zabezpečovalo dodržiavanie ľudských práv a záväzkov aj povinností požadovaného štátu aj žiadajúceho štátu podľa príslušných medzinárodných nástrojov, ktoré sa na ne vzťahujú, a opätovne sa v nej zdôrazňuje, že požadovaný štát musí predovšetkým v súlade s uvedenými medzinárodnými nástrojmi zabezpečiť ochranu práv osôb po readmisii na svojom území. V uvedenej klauzule sa potvrdzuje, že žiadajúci štát by mal uprednostňovať dobrovoľný návrat pred núteným návratom.
- Readmisné povinnosti stanovené v dohode (články 3 až 6) sú vypracované na plne recipročnom základe a vzťahujú sa na vlastných štátnych príslušníkov (články 3 a 5), ako aj na štátnych príslušníkov tretích krajín a osoby bez štátnej príslušnosti (články 4 a 6).
- Povinnosť readmitovať vlastných štátnych príslušníkov sa vzťahuje aj na bývalých vlastných štátnych príslušníkov, ktorým bola odňatá štátna príslušnosť alebo ktorí sa jej vzdali, pričom nenadobudli štátnu príslušnosť iného štátu.
- Readmisná povinnosť so zreteľom na vlastných štátnych príslušníkov sa vzťahuje aj na rodinných príslušníkov (t. j. manželských partnerov a neplnoleté slobodné deti) bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť, ktorí nemajú nezávislé právo na pobyt v žiadajúcom štáte.
- Povinnosť readmitovať štátnych príslušníkov tretích krajín a osoby bez štátnej príslušnosti (články 4 a 6) je spojená s týmito predbežnými podmienkami: a) dotknutá osoba má v čase vstupu buď povolenie na pobyt vydané požadovaným štátom, alebo platné vízum vydané požadovaným štátom, ku ktorému je pripojený dôkaz o vstupe na územie požadovaného štátu, alebo b) dotknutá osoba neoprávnene vstúpila na územie žiadajúceho štátu ihneď po pobyte na území požadovaného štátu alebo po tranzite cez jeho územie. Takáto readmisná povinnosť sa nevzťahuje na osoby, ktoré boli iba v tranzitnom priestore letiska alebo ktorým bolo vydané vízum alebo povolenie na pobyt žiadajúcim štátom, okrem prípadov, keď: i) vízum alebo povolenie na pobyt vydané požadovaným štátom majú dlhšiu dobu platnosti; ii) vízum alebo povolenie na pobyt vydané žiadajúcim štátom boli získané podvodným spôsobom alebo iii) táto osoba nespĺňa niektorú z podmienok pripojených k vízu.
- Bielorusko uznáva používanie európskeho cestovného dokladu pre návrat (článok 3 ods. 5 a článok 4 ods. 3), pokiaľ ide o vlastných štátnych príslušníkov v prípade uplynutia stanovenej lehoty, ako aj pokiaľ ide o štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti. Ekvivalentný štandardný doklad Bieloruskej republiky je zahrnutý do prílohy 7.
- Oddiel III dohody (články 7 až 13 v spojení s prílohami 1 až 5) obsahuje potrebné praktické ustanovenia týkajúce sa readmisného konania (žiadosť o readmisiiu, dôkazné prostriedky, lehoty, postup pri odovzdávaní osôb a spôsoby prepravy) a „readmisie omylom“ (článok 13). Skutočnosť, že žiadosť o readmisiiu nebude potrebná v prípadoch, keď osoba, ktorá má byť readmitovaná, je držiteľom platného cestovného dokladu, zabezpečuje procedurálnu flexibilitu (článok 7 ods. 2).

- V článku 7 ods. 3 dohody sa stanovuje tzv. zrýchlený postup, ktorý bol dohodnutý pre prípady osôb zadržaných v oblasti, ktorá sa rozprestiera do vzdialenosti 30 kilometrov od spoločnej pozemnej hranice medzi členským štátom a Bieloruskom, ako aj na medzinárodných letiskách členských štátov a Bieloruska. Pri zrýchlenom postupe sa žiadosti o readmisiu musia podať do 2 pracovných dní a odpovede sa musia poskytnúť do 2 pracovných dní, zatiaľ čo pri bežnom postupe je stanovená lehota na poskytnutie odpovede 10 kalendárnych dní (článok 11 ods. 2).
- Dohoda obsahuje oddiel o tranzite osôb (články 14 a 15 v spojení s prílohou 6).
- Články 16, 17 a 18 obsahujú nevyhnutné pravidlá, pokiaľ ide o náklady, ochranu údajov a vzťah k ďalším medzinárodným záväzkom.
- V článku 19 sa stanovuje zriadenie spoločného readmisného výboru, ako aj jeho úlohy a právomoci.
- S cieľom uľahčiť vykonávanie tejto dohody sa v článku 20 stanovuje možnosť uzatvorenia bilaterálnych vykonávacích protokolov medzi Bieloruskom a jednotlivými členskými štátmi. Vzťah medzi bilaterálnymi dohodami alebo dojednaniami a touto dohodou je vysvetlený v článku 21.
- Záverečné ustanovenia (články 22 až 24) obsahujú nevyhnutné pravidlá týkajúce sa územnej pôsobnosti dohody, nadobudnutia platnosti, jej trvania, možných zmien, pozastavenia jej vykonávania, ukončenia platnosti a právneho statusu príloh k dohode.
- Osobitná situácia Dánska, Írska a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska sa zohľadňuje v preambule, v článku 1 písm. d), v článku 22 ods. 2 a v súvislosti s Dánskom v spoločnom vyhlásení. Do úvahy sa vzalo úzke pridruženie Islandu, Nórska, Švajčiarska a Lichtenštajnska k vykonávaniu, uplatňovaniu a rozvoju schengenského *acquis* a je zohľadnené v príslušných spoločných vyhláseniach k dohode.

3. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Tento návrh sa predkladá Rade s cieľom povoliť podpísanie danej dohody.

Právnym základom tohto návrhu je článok 79 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) v spojení s jej článkom 218 ods. 5.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Neuplatňuje sa.

• Proporcionalita

Súčasný návrh neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa, a to uzavretia medzinárodnej dohody o readmisii osôb s neoprávneným pobytom.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Tento návrh so sebou neprináša dodatočné náklady pre rozpočet EÚ.

5. ZÁVERY

Vzhľadom na uvedené výsledky Komisia navrhuje, aby Rada rozhodla o podpísaní dohody v mene Únie a poverila Generálny sekretariát Rady udelením príslušnej plnej moci.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

**o podpise Dohody medzi Európskou úniou a Bieloruskou republikou
o readmisii osôb s neoprávneným pobytom v mene Európskej únie**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 79 ods. 3 v spojení s jej článkom 218 ods. 5,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Rada poverila Komisiu 28. februára 2011, aby začala rokovania s Bieloruskom o readmisii osôb s neoprávneným pobytom. Rokovania boli úspešne ukončené parafovaním Dohody medzi Európskou úniou a Bieloruskou republikou o readmisii osôb s neoprávneným pobytom (ďalej len „dohoda“) prostredníctvom výmeny e-mailov 17. júna 2019.
- (2) V kontexte samitu Východného partnerstva v máji 2009 EÚ opätovne potvrdila svoju politickú podporu úplnej liberalizácii vízového režimu v bezpečnom prostredí a presadzovaniu mobility uzatvorením dohôd o zjednodušení udeľovania víz a readmisii s krajinami Východného partnerstva.
- (3) Účelom tejto dohody je zaviesť rýchle a účinné postupy na identifikáciu a bezpečný a usporiadaný návrat osôb, ktoré nespĺňajú alebo prestali spĺňať podmienky na vstup, zdržiavanie sa alebo pobyt na území Bieloruska alebo niektorého z členských štátov Európskej únie, a zjednodušiť tranzit takýchto osôb v duchu spolupráce.
- (4) V súlade s [článkami 1 a 2] článkom 3 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, *[a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu,]* Spojené kráľovstvo *[sa nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia, nebude ním viazané ani nebude podliehať jeho uplatňovaniu, [pokiaľ v tomto ohľade neoznámí želanie v súlade s uvedeným protokolom]/oznámilo [listom z...] želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto rozhodnutia].*
- (5) V súlade s [článkami 1 a 2] článkom 3 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného kráľovstva a Írska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej, *[a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu,]* Írsko *[sa nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia, nebude ním viazané ani nebude podliehať jeho uplatňovaniu, [pokiaľ v tomto ohľade neoznámí želanie v súlade s uvedeným protokolom]/oznámilo [listom z...] želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto rozhodnutia].*
- (6) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu (č. 22) o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa Dánsko

nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.

- (7) Dohoda by sa preto mala podpísať v mene Európskej únie s výhradou jej uzavretia k neskoršiemu dátumu a spoločné vyhlásenia pripojené k dohode by sa mali schváliť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Týmto sa v mene Únie schvaľuje podpis Dohody medzi Európskou úniou a Bieloruskou republikou o readmisii osôb s neoprávneným pobytom s výhradou jej uzavretia¹.

Článok 2

Spoločné vyhlásenia pripojené k dohode sa v mene Únie schvaľujú.

Článok 3

Generálny sekretariát Rady udelí osobe, resp. osobám, ktoré určí vyjednávač dohody, plnú moc na podpis dohody s výhradou jej uzavretia.

Článok 4

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*

¹ Text dohody sa uverejní spolu s rozhodnutím o jej uzavretí.